

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково
методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 01 ” * 09 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

2 курс

Галузь знань 0202 Мистецтво

напрямок підготовки 6.020205 “Образотворче мистецтво”*

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2016-17 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № К208
Таранник
(підпис) (прізвище, ініціали)
« 16 » 20 16 р.

Таранник А.О.Таранник

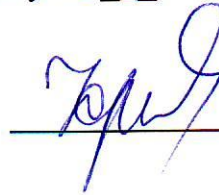
Робоча програма навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва та архітектури» для студентів напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*

Розробник: Романенкова Ю. В., доктор мистецтвознавства, професор, зав. кафедри образотворчого мистецтва Інститут Мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 30 » серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

_____, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка..	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	5
I. Опис предмета навчальної дисципліни.	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	6
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I. Історія мистецтва XIX ст</i>	7
<i>Навчально-методична карта дисципліни</i>	10
V. Плани семінарських занять.	11
VI. Завдання для самостійної роботи.....	14
Карта самостійної роботи бакалавра.....	15
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	15
VIII. Методи навчання.....	18
IX. Методичне забезпечення курсу.	19
X. Рекомендована література (основна, додаткова)	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів спеціальності «Образотворче мистецтво» з основними еволюційними фазами світового мистецтва та архітектури, поняттями «мистецтво», «стиль», «течія», «творчий метод», з творчістю провідних майстрів світового мистецтва, поглибити знання в галузі світової культури, дати розуміння основних принципів стилеутворення в образотворчому мистецтві та архітектурі, формування базових компетенцій художника:

- *мистецтвознавчої*: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх художньої мови;
- володіння фаховою термінологією;
- *художньо-творчої*: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;
- *художньо-технологічної*: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму.

Завдання вивчення навчальної дисципліни – формування у студентів напряму базових знань у галузі основних художніх стилів, напрямів і творчих методів, головних стадій еволюції мистецтва – від первісності до ХХ ст., тобто ознайомлення з мистецьким доробком провідних країн світу, шедеврами світового мистецтва – перлинами провідних музейних колекцій, історією їх створення, що сприятиме підвищенню загального інтелектуального рівня студентів.

Означена дисципліна є однією з базових, що допомагають перетворити студентів на фахівців з високим інтелектуальним рівнем, освічених у різних галузях. Знання в галузі мистецтва дадуть їм можливість почуватися впевненіше, не тільки фахівцями вузького профілю, але й освіченими, інтелігентними людьми. Матеріал, запропонований для дослідження

студентами першого освітнього рівня (бакалаврського), продовжується для вивчення студентами другого освітнього рівня (магістерського), таким чином, штудіювання матеріалу передбачає поступове збільшення рівня складності. Перший освітній рівень передбачає опанування історії мистецтва від первісності до ХХ ст., другий – ХХ ст. і сучасного мистецтва. Логіка міждисциплінарних зв'язків передбачає обов'язковий зв'язок з матеріалом навчальних дисциплін “Історія декоративно-прикладного мистецтва”, “Декоративно-прикладне мистецтво” (художня кераміка, художнє скло, художній метал, художній текстиль), “Історія ювелірного мистецтва”, “Основи геммології”, «Історія моди», «Художня культура світу».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- «стильовий календар», відрізнити один стиль від іншого за сукупністю ознак;

- основні мистецькі пам'ятки різних епох;
- місцезнаходження найвідоміших творів мистецтва світу;
- види та жанри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- основний блок мистецтвознавчої термінології.

Вміти:

- розрізняти за сукупністю стильових ознак твори різних майстрів;
- відрізняти мистецькі епохи одну від іншої;
- аналізувати твори різних мистецьких стилів та епох;
- використовувати при створенні орнаментальних мотивів, ескізів костюму, створенні власних творів знання з історії мистецтва;

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів.

Кожна тема передбачає обов'язковий контроль знання візуального ряду. Курс розрахований на 3 семестри (перший та другий курси), складається з 300 годин, тобто 10 кредитів ECTS, з яких 126 години – аудиторні, з них 92 – лекційні, 34 – семінарські, 126 – розраховані на самостійне закріплення студентами отриманих знань, 18 годин відведено для модульного контролю, 30 — для семестрового контролю. Курс передбачає 3 змістових модулів. Вивчення курсу завершується екзаменом після третього модулю.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія образотворчого мистецтва та архітектури I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс підготовки фахівців	Напрямок підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 2</p> <p>Змістових модулів: 1</p> <p>Загальна кількість годин: 60</p> <p>Тижневих годин: 1</p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво</p> <p>Шифр та назва напрямку: 6.020205 Образотворче мистецтво*</p> <p>Освітній рівень перший (бакалаврський)</p>	<p>нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2</p> <p>Семестр: 3</p> <p>Аудиторні заняття: 14 год.</p> <p>Лекції: 8 год.</p> <p>Практичні: 6 год.</p> <p>Модульний контроль: 2 год.</p> <p>Самостійна робота: 14 год.</p> <p>Семестровий контроль – 30 год.</p> <p>Вид контролю: екзамен</p>

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарські заняття	Самостійна робота	Семестровий контроль	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Історія мистецтва XIX ст.								
1	Романтизм у мистецтві Європи	4	2	2		2		
2	Мистецтво реалізму в країнах Європи	6	2		2	4		
3	Імпресіонізм у мистецтві Європи	10	6	4	2	4		
4	Постімпресіонізм. Стилi і напрями в мистецтві Європи кінця XIX ст.	8	4	2	2	4		
5	Модульна контрольна робота	2						2
6	Екзамен	30					30	
Разом		60	14	8	6	14	30	2
Разом за навчальним планом		60	14	8	6	14	30	2

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Історія мистецтва XIX ст.

ТЕМА 1. Лекція. Романтизм у мистецтві Європи (2 год.)

Доба швидкої зміни стилів, течій, напрямів, творчих методів. Романтизм у художній культурі Західної Європи. Творчість засновників напрямку.

Мистецтво сер. XIX ст. Реалізм у живопису. Творчий спадок його засновників. Роль основних політичних подій к. XVIII – I третини XIX ст. у формуванні нового характеру художньої культури. Доба кількох революцій як формуючий фактор. Зміни в системі цінностей щодо ієрархії жанрів, домінуюче положення побутового жанру в мистецтві.

Романтизм: художній стиль чи напрям. Аналізується природа романтизму як напрямку в мистецтві. Нестабільний, мінливий характер романтичних тенденцій, самоусвідомлення творчої особистості в оточуючому середовищі, її трагедійність. Увага до внутрішніх переживань людини, її здатність вагатися і переживати як основний об'єкт вивчення художниками. Романтизм не лише як художній напрям, а як внутрішній стан творчої особистості. Відмінності національних варіантів романтизму. Творчість фундаторів французького романтизму – Е. Делакруа та Т. Жеріко. «Свобода на барикадах» Делакруа та «Пліт «Медузи»» Т. Жеріко як маніфести романтизму в живопису.

Локальні варіанти романтизму Західної Європи. Німецький, англійський варіанти напрямку. Компаративний аналіз.

Романтизм у російському мистецтві I чверті XIX ст. Живопис доби. Портретний жанр як один з провідних. Реалістичний живопис сер. XIX ст. II пол. XIX ст. як доба розквіту реалістичного живопису. «Артіль 14». Заснування та діяльність «Товариства пересувних виставок». Роль П.Третякова в розвитку російської художньої культури II пол. XIX ст. Заснування галереї.

Російський національний варіант романтизму. Творчі шляхи О. Венеціанова, В.Тропініна, О. Кіпренського. Образ О. С. Пушкіна як універсальний для розуміння романтичних тенденцій у російському мистецтві доби: компаративний аналіз портретів поета роботи В. Тропініна та О. Кіпренського. Творчість К. Брюллова.

Петербург I пол. XIX ст. як символ, реальне втілення перехрестя впливів Італії, Франції, Голандії, Росії: найзначніші ансамблі. Петербург К. Росії. Творчість О. Монферрана.

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[27],[32],[47],[49],[63],[79].

ТЕМА 3. Лекція. Імпресіонізм у мистецтві Європи (4 год.)

Імпресіонізм як нова художня течія Франції. Художні салони Франції доби, «Салон відринутих». Виставки імпресіоністів. Творчість живописців і скульпторів, що стали представниками даного творчого методу. Постімпресіонізм. Програма. Компаративна характеристика творчого методу «імпресіонізм» та постімпресіонізму.

Імпресіонізм як основний творчий метод II пол. XIX ст. Зародження феномену. Париж як арена для боротьби перших спроб художників нової формації з рутинним сприйняттям ворожого до них Салону. Протистояння старого та нового – академізму. Перші виставки, «салон відринутих». Історія існування товариства, вісім виставок імпресіоністів, поступовий розпад угруповання художників, об'єднаних спільним методом. Париж як сюжетна «червона нитка» в живопису імпресіоністів. Домінування пейзажного жанру та причини цього. Специфіка технологічних особливостей імпресіоністичного живопису, тяжіння до висвітлення палітри, роботи в умовах пленеру, начерковий та етюдний характер творів.

Творчість художника, що став передтечею імпресіонізму, але й дуже швидко відійшов від угруповання, – Е. Мане. Скандальна творча біографія новатора. Декоративність, площинність, лаконічність його живопису, роль контуру, лінії. Аналіз творчого спадку основних представників імпресіонізму, акцент на їх швидкій зміні власного стилю під впливом робіт Мане. Живопис Е. Дега. Робота з м'якими матеріалами. Дега – літописець балету та театру. О. Ренуар як найзначніший портретист імпресіоністичного світу Франції. Творчий метод майстра, робота з кольором. К.-О. Моне – живописець світла, майстер пейзажу. Властивості його палітри, роботи зі світлом, фактура його живопису, вивчення станів природи в різні пори доби. Провідні цикли й окремі твори.

Скульптура II пол. XIX – поч. XX ст. на прикладі творчості французьких майстрів: О.Роден, Е.-А.Бурдель, А.Майоль. Творчий метод імпресіонізму у скульптурі, робота з фактурою матеріалу.

ТЕМА 4. Лекція. Постімпресіонізм. Стилi і напрями в мистецтві Європи кінця XIX ст. (2 год.)

Постімпресіоністичний художній світ. Творчість постімпресіоністів та поява швидкоплинних нових стилів на їх тлі. Відмінності творчих методів, компаративний аналіз: пуантілізм, фовізм, символізм тощо. П. Гоген та синтез французьких та східних традицій у його творчості. В. ван Гог – оповісник нової мови в живопису Франції. А.-М.-Р. де Тулуз-Лотрек-Монфа – людина, що висвітлювала реверс театрального, циркового життя Франції. Інший, «темний бік» Парижа в творах художника. Творчий доробок П.Сезанна та феномен «сезаннізму» в живопису межі XIX та XX ст.

Аналізуються твори: «Олімпія», «Сніданок на траві», «Флейтист», «Лола з Валенсії» Е. Мане; «Латаття», цикл «Руанський собор» у різні пори доби, «Поле маків», «Скелі Бель-Іля», «Тауер» К.-О. Моне; балетні сцени, «Жінка, що розчісує волосся», «Блакитні танцівниці» Е. Дега; портрети Жанни Самарі, «Автопортрет», «Великі купальниці», «Бал у Мулен де ла Галетт» О. Ренуара;

«Велика сосна поблизу Екса», «П'єро та Арлекін», «Автопортрет» П. Сезанна; «Червоні рибки», «Танок», «Червона кімната» А. Матісса; «Соняхи», «Червоні виноградники в Арлі», «Автопортрет з відрізанним вухом» В. ван Гога; «Жінка, що тримає плід», таїтянські мотиви П. Гогена; собор Сакре-Кер на Монмартрі в Парижі, Ейфелева вежа; «Поцілунок», «Ворота пекла», «Уголіно», «Бронзовий вік», «Три тіні», «Громадяни Кале» О. Родена; «Помона», «Середземне море» А. Майоля; «Геркал, який стріляє» Е.-А. Бурделя.

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[41],[47],[49],[63],[76],[79],[81].

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія образотворчого мистецтва та архітектури»

Разом за 1 модуль: 60 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 14 год., модульний контроль – 2 год, семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	<i>Історія мистецтва XIX ст.</i>			
Кількість балів за модуль	<i>82 бали</i>			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Романтизм мистецтві Європи <i>Відвідування – 1 бал</i>		Імпресіонізм у країнах Європи <i>Відвідування – 2 бали</i>	Постімпресіонізм. Стилi і напрями у мистецтві Європи кінця XIX ст. <i>Відвідування – 1 бал</i>
Теми семінарських занять		Мистецтво реалізму в країнах Європи <i>(опитування за візуальним рядом —5 балів, за роботу – 5 балів, відвідування – 1 бал)</i>	Імпресіонізм у країнах Європи <i>(опитування за візуальним рядом —5 балів, за роботу – 5 балів, відвідування – 1 бал)</i>	Постімпресіонізм. Стилi і напрями у мистецтві Європи кінця XIX ст. <i>(опитування за візуальним рядом —5 балів, за роботу – 5 балів, відвідування – 1 бал)</i>
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю			Модульна контрольна робота <i>(25 балів)</i>	
Підсумковий рейтинговий бал			82 бали (коефіцієнт успішності: 0,82 Екзамен - 40 балів (40 %) $0,84 * n + 40 = 100$ балів	

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Історія мистецтва XIX ст.

Тема 2. Мистецтво реалізму у країнах Європи (2 год.)

План заняття

1. Реалізм та його підвалини в мистецтві
2. Творчість Г. Курбе
3. Творчість О. Дом'є
4. Творчість передвижників у російському мистецтві
5. Творчість англійських митців II пол. XIX ст.: прерафаеліти

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[47],[49],[63],[79].

Тема 3. Імпресіонізм та постімпресіонізм у мистецтві Західної Європи (2 год.)

План заняття

1. Творчий метод імпресіоністів
2. Творчість Е. Дега
3. Творчість К. Моне
4. творчість Е. Мане
5. Творчість О. Ренуара
6. Творчість О. Родена

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[41],[47],[49],[63],[76],[79],[81].

Тема 4. Постімпресіонізм. Стилi і напрями у мистецтві Європи кінця XIX ст. (2 год.)

План заняття

1. Постімпресіонізм та його підвалини
2. Творчість П. Сезанна
3. Творчість П. Гогена
4. Творчість В. ван Гога
5. Феномен сезаннізму у мистецтві Франції
6. Фовізм у мистецтві Франції к. XIX ст.
7. Калейдоскоп напрямів у мистецтві Європи зламу століть: загальна характеристика

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[41],[47],[49],[63],[76],[79],[81].

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Мистецтво XIX ст.

Тема 1. Романтизм у мистецтві Європи (2 год.)

1. Пояснити зміни загальної системи в ієрархії жанрів у західноєвропейському мистецтві II пол. XIX ст.
2. Дослідити зміни в менталітеті творчої особистості доби романтизму
3. Зробити художній аналіз твору Е. Делакруа «Свобода на барикадах»
4. Охарактеризувати романтизм на прикладі творчості Т. Жеріко
5. Дати характеристику російського варіанту романтизму на прикладі творчості О. Кіпренського

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[47],[49],[63],[79].

Тема 2. Мистецтво реалізму в країнах Європи (4 год.)

1. Виділити найпоширеніші в образотворчому мистецтві Західної Європи сер. XIX ст. сюжети та пояснити причини такого розподілу уваги митців
2. Пояснити причини посилення уваги до побутового жанру в мистецтві сер. XIX ст.
3. Скласти карту персоналій — стислого переліку творчих особистостей, що працювали в означену добу, з датами життя та переліком провідних творів
4. Охарактеризувати феномен передвижників у російському мистецтві

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[47],[49],[63],[79].

Тема 3. Імпресіонізм у мистецтві Європи (4 год.)

1. Проаналізувати творчий метод імпресіоністів та порівняти з постімпресіоністичним.
2. Охарактеризувати технологічні особливості живопису фовістів та пуантілістів.
3. Висвітлити причини перетворення пейзажу на основний жанр за часів імпресіонізму.
4. Дати аналіз основних відмітних рис імпресіонізму у скульптурі.
5. Дати характеристику сезаннізму як феномену в живопису Франції межі XIX та XX ст.
6. Скласти карту персоналій — стислого переліку творчих особистостей,

що працювали в означену добу, з датами життя та переліком провідних творів.

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[41],[47],[49],[63],[76],[79],[81].

**Тема 4. Постімпресіонізм. Стилi і напрями в мистецтві Європи кінця ХІХ ст.
(4 год.)**

1. Дати характеристику методу представників течії «фовізм»
2. Проаналізувати специфіку сезаннізму
3. Зробити мистецтвознавчий аналізу твору П.Гогена (з циклу таїтянських мотивів»
4. Висвітлити основні тенденції творчості прерафаелітів
5. Охарактеризувати особливості живопису І.Репіна
6. Зробити стислий огляд головних етапів діяльності “Товариства пересувних виставок”
7. Дати аналіз феномену «Срібного віку» в російському мистецтві межі ХІХ та ХХ ст.
8. Виділити найзначніші сюжетні лінії у творчості В.Сурікова та І.Репіна.
9. Дати розгорнуту відповідь на питання, які творчі угруповання формували художнє життя Росії на зламі ХІХ та ХХ ст.
10. Охарактеризувати особливості німецького мистецтві к. ХІХ ст.

Рекомендована література:

основна: [3], [4], [9].

додаткова: [2],[4],[6],[9],[17],[[27],[32],[41],[47],[49],[63],[76],[79],[81].

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

з дисципліни “Історія образотворчого мистецтва та архітектури”

Змістовий модуль та теми курсу	Кіль- кість годин	Академічний контроль	Бали	
Змістовий модуль I				
Романтизм у мистецтві Європи	2		5	
Мистецтво реалізму в країнах Європи	4	<i>Семінарське заняття</i>	5	
Імпресіонізм у мистецтві Європи	4	<i>Семінарське заняття</i>	5	
Постімпресіонізм. Стилi і напрями у мистецтві Європи кінця ХІХ ст.	4	<i>Семінарське заняття</i>	5	
Разом годин	14		20	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Історія образотворчого мистецтва та архітектури» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3	Робота на семінарському занятті	10	3	30
4	Самостійна робота	5	-	20
5	МКР	25	1	25
Підсумковий рейтинговий бал				82

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, наукова стаття, тест.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення наукових робіт.**

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно Відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре Достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре В цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно Посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Коефіцієнт	Екзамен	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1							
T1	T2	T3	T4	МКР	0,82	40	100
6	16	18	17	25			
82							

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, два з трьох модулів – модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) з застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* виконання творчих завдань та копіювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з електронними каталогами та науковими джерелами; з офіційними сайтами музеїв.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;

- ✓ навчальний посібник з дисципліни;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. *Бенуа А.* История живописи всех времен и народов/А.Бенуа. - Т.3. - Спб.: Издательский дом «Нева», 2004. - 512 с.
2. *Ильина Т.* История искусств. Западноевропейское искусство/Т. Ильина. - М.: Высшая школа, 2006. - 368 с.
3. *Романенкова Ю.* Історія пластичних мистецтв/Ю. Романенкова. – К.НАУ, 2008. - 376 с.
4. *Гнедич П.* Всемирная история искусств/П.Гнедич. – М.:Современник, 1996. - 496 с.
5. *Гнедич П.* История искусств. Северное Возрождение/П.Гнедич. - М.:Эксмо, 2005. - 145 с.
6. *Кабаков И., Кабакова Э.* Альтернативная история искусств/И.Кабаков, Э. Кабакова. - М.:Кербер, 2008. - 256 с.
7. *Клеваев В.* Лекции по истории искусства/В.Клеваев. - К.:Факт, 2007. - 720 с.
8. *Мировое искусство. Мастера Северного Возрождения/Сост. И.Мосин.*- Спб.:СЗКЭО «Кристалл, - М.: “Оникс», 2006. - 176 с.
9. *Романенкова Ю.* Мировоззренческие универсалии периодов Stilwandlung в мировом художественном процессе/Ю. Романенкова. – К.: Химджест, 2010. - 276 с.
10. *Романенкова Ю.* Школа Фонтенбло у контексті французького мистецтва XVI ст./Ю. Романенкова. – К.: НАКККіМ, 2011. - 248 с.

Додаткова:

1. *Алпатов М.* Художественные проблемы искусства Древней Греции/М. Алпатов. – М.: Искусство, 1987. - 206 с.
2. *Античное наследие в культуре Возрождения.* – М.: Наука, 1984. - 285 с.
3. *Арган Дж.К.* История итальянского искусства/Дж.-К. Арган. – В 2-х тт.. – М.: Радуга, 1990.
4. *Асеев Ю.* Шедевры світової архітектури/Ю. Асеев.– К.: Рад.школа, 1982. - 87 с.
5. *Афанасьева В.* Малая история искусств. Искусство Древнего Востока/Афанасьева В., Луконин В., Померанцева. Н. – М.: Искусство, 1976. - 376 с.
6. *Бадж У.* Легенды о египетских богах/У. Бадж. – К.: «Рефл-бук», «Ваклер», 2001. - 304 с.
7. *Базен Ж.* История истории искусств. От Вазари до наших дней/У. Бадж. – М.: Прогресс-Культура, 1994. - 528 с.
8. *Бартенев И.* Очерки истории архитектурных стилей/Бартенев И., Батажкова В. – М.: Изобразительное искусство, 1983. - 384 с.
9. *Бартенев И.* Зодчие итальянского Ренессанса/И. Бартенев. - М.: Б.С.Г.-ПРЕСС, 2007. - 382 с.

10. *Бенеш О.* Искусство Северного Возрождения/О. Бенеш – М.: Искусство, 1973. - 322 с.
11. *Бернсон Б.* Живописцы итальянского Возрождения/Б. Бернсон. - М.: Б.С.Г.-ПРЕСС, 2006. - 559 с.
12. *Білецький П.* Мова образотворчих мистецтв/П. Білецький. – К.: Радянська школа, 1973. - 127 с.
13. *Білецький П.* Мікеланджело/П. Білецький. – К.: Мистецтво, 1975. - 395 с.
14. *Бирюкова Н.* История архитектуры: Учеб. пособие/Н. Бирюкова. - М.:ИНФА-М, 2007. - 367 с.
15. *Бритова Н.* Римский скульптурный портрет/Н. Бритова, Н. Лосева, Н. Сидорова. - М.: Искусство, 1975. - 102 с., ил.
16. *Брунов Н.* Памятники Афинского акрополя. Парфенон и Эрехтейон. – М.: Искусство, 1973. - 174 с.
17. *Брунов Н.* Очерки по истории архитектуры/Н. Брунов. - В 2-х тт. - М.: ЗАО Центрполиграф, 2003.
18. *Бурнгардт Я.* Культура Италии в эпоху Возрождения/Я. Бурнгардт. – Смоленск: Русич, 2002. - 448 с.
19. *Вазари Дж.* Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих/Дж. Вазари. – В 5-и тт. – М.: Астрель-Аст, 2001.
20. *Васильева Н.* История мировой живописи. Нидерландская живопись XVI века/Н.Васильева. - М.:Белый город, 2008. - 126 с.
21. *Вейгалл А.* Эхнатон/А. Вейгалл. - М.: Центрполиграф, 2010. - 191 с.
22. *Верман К.* История искусства всех времен и народов/К. Верман. – В 3-х тт. – М.: Астрель, 2001.
23. *Винничук Л.* Люди, нравы, обычаи Древней Греции и Рима/Н. Винничук. – М. Высшая школа, 1988. - 496 с.
24. *Виппер Б.* Итальянский Ренессанс/Б. Виппер.– В 2-х тт. - М.: Искусство, 1977.
25. *Виппер Б.* Искусство Древней Греции/Б.Виппер. – М.: Наука, 1972. - 436 с.
26. *Виппер Б.* Введение в историческое изучение искусства/Б. Виппер. – М.: Искусство, 2008. - 580 с.
27. *Власов В.* Иллюстрированный художественный словарь/В. Власов. – СПб.: АО “Икар”, 1993. - 272 с.
28. *Воронина Т.,* Искусство Возрождения в Нидерландах, Франции, Англии/Воронина Т., Мальцева Н., Стародубова В.//Памятники мирового искусства. – М.: Искусство, 1994. - 144 с., ил.
29. *Всеобщая* история искусств. – В 6-и тт. – М.: Искусство, 1960-1965.
30. *Гарэн Э.* Проблемы итальянского Возрождения/Э. Гарэн. – М.: Прогресс, 1986. - 393 с.
31. *Герман М.* Импрессионизм/М.Герман. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 520 с.
32. *Герман М.* Модернизм/М.Герман. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 480

с.

33. *Данилова Е.* Брунеллески и Флоренция/Е. Данилова. – М.: Искусство, 1991. - 294 с.
34. *Дмитриева Н.* Краткая история искусств/Н. Дмитриева. – Вып.1. – М.:Искусство, 1985-1993.
35. *Дмитриева Н.* Искусство Древнего Мира/Дмитриева Н., Виноградова Н. – М.: Детская литература,1989. - 206 с.
36. *Дунаев Г.* Сандро Боттичелли/Г.Дунаев. – М.: Изобразительное искусство, 1977. - 252 с.
37. *Забалуева Т.* История искусств. Учебник для ВУЗов/Т.Забалуева. – М.: Искусство, 2013. - 128 с.
38. *Западноевропейское искусство XVII века//Малая история искусств.* – М.Искусство, 1974. - 383 с.
39. *Западноевропейское искусство XVIII века//Малая история искусств.* – М.Искусство, 1977. - 373 с.
40. *История искусства зарубежных стран.* – Вып. 1,2. – М.: Изобразительное искусство, 1982-1986.
41. *Искусство XX века//Малая история искусств.* – М.: Искусство, 1991. - 303 с.
42. *Каптерева Т.* Искусство Франции XVII века/Каптерева Т., Быков В. – М.: Искусство, 1969. - 224 с.
43. *Керам К.* Боги. Гробницы. Ученые. Роман археологии/К. Керам. – СПб.: Совместно с издательством “Нижегородская ярмарка”, 1994. - 367 с.
44. *Кинк Х.* Как строились египетские пирамиды/Х. Кинк. – М.: Наука, 1967. - 112 с.
45. *Кленгель-Брандт Э.* Вавилонская башня/Э. Кленгель-Брандт. – М.: Наука, 1991. - 157 с.
46. *Кленгель-Брандт Э.* Древний Вавилон//Э. Кленгель-Брандт. – Смоленск: Русич, 2001. - 368 с.
47. *Крючкова В.* Символизм в изобразительном искусстве/В. Крючкова. – М.: Изобразительное искусство, 1994. - 272 с.
48. *Лазарев В.* Леонардо да Винчи/ В. Лазарев. – М.: Изд-во Академии наук СССР, 1952. - 110 с.
49. *Леонардо да Винчи.* Микеланджело. Рафаэль. Рембрандт//Жизнь замечательных людей. – Авт.встпуп.ст. Л.Аннинский. – М.: Республика, 1993.- 319 с.
50. *Либман М.* Донателло/М. Либман. – М.: Искусство, 1962. - 252 с.
51. *Лисовский В.* Архитектура эпохи Возрождения/В. Лисовский. – СПб.: Азбука-классика, 2007. - 616 с.
52. *Лихачева В.* Искусство Византии IV-XV веков/В. Лихачева. – Л.: Искусство, 1986. - 310 с.
53. *Любимов Л.* Искусство Западной Европы/Л. Любимов. – М.: Просвещение, 1976. - 319 с.

54. *Матвеева Е.* Шедевры мировой живописи. Германская живопись XV-XVI веков/Е. Матвеева. – М.: Белый город, 2009. - 126 с.
55. *Матье М.* Искусство Древнего Египта/М. Матье. – М.: Искусство, 1970. - 197 с.
56. *Менар Р.* Мифы в искусстве старом и новом/Р. Менар. – СПб.: Лениздат, 1993. - 384 с.
57. *Миллер Дж.* Модерн/Дж. Миллер. - М.:Астрель, 2005. - 240 с.
58. *Мириманов В.* Малая история искусств: Первобытное и традиционное искусство/ В. Мириманов. – М.: Искусство, 1973. - 320 с.
59. *Мировое искусство. Сюрреализм/Сост. И.Мосин.* – СПб.: СЗКЭО «Кристалл». - М.: ОНИКС, 2006. - 224 с.
60. *Мифы Древней Греции/Сост. И.Яворская.* – К.: Муза, 1993. - 250 с.
61. *Мифы народов мира.* – В 2-х тт. – М.: Советская энциклопедия, 1991.
62. *Муратов П.* Образы Италии/П. Муратов. – М.: Республика, 1994. - 589 с.
63. *Неклюдова М.* Традиции и новации в русском искусстве конца
64. XIX – начала XX века/М. Неклюдова. – М.: Искусство, 1991. - 396 с.
65. *О'Фарелл Дж.* Великая мистификация. Загадки гробницы Тутанхамона/ Дж. О'Фарелл. - Смоленск: Русич, 2010. - 320 с.
66. *Пономарева Т.* Итальянская живопись начала XVI века/Т. Пономарева. - М.:Белый город, 2008. - 128 с.
67. *Перрюшо А.* Жизнь Ренуара/ А. Перрюшо. – К.: Мистецтво, 1991. - 340 с.
68. *Петрусевич Н.* Искусство Франции XV – XVI веков/Н. Петрусевич. – Л.: Искусство, 1973. - 223 с.
69. *Поло де Болье, М-А. П.* Средневековая Франция/М.-А. Поло де Болье. - М.:Вече, 2014. - 384 с.
70. *Раздольская В.* Европейское искусство XIX века/В. Раздольская. – СПб.: Азбука-классика, 2009. - 368 с.
71. *Рафаэль и его время/Отв.ред.Л.Чиколини.* – М.Наука, 1986. - 254 с.
72. *Ревалд Дж.* Постимпрессионизм/Дж. Ревалд. – Л.-М.: Искусство, 1962. - 436 с.
73. *Рославец Е.* Живопись Франции XVII – XVIII веков/Е. Рославец. – К.: Мистецтво, 1990. - 218 с.
74. *Руа Ж.-Ж.* История рыцарства/Ж. Руа. – М.: Алетейа, 2001. - 242 с.
75. *Северное Возрождение. Художественные направления и стили.* – М.: Олма медиа групп, 2009. - 128 с.
76. *Семенов В.* Первобытное искусство/В.Семенов. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 592 с.
77. *Стернин Г.* Русская художественная культура второй пол. XIX-
78. нач. XX века/Г. Стернин. – М.: Советский художник, 1984. - 296 с.
79. *Словарь античности.* – М.: Прогресс, 1989. - 704 с.
80. *Смирнова И.* Искусство Италии конца XIII – XV веков/И. Смирнова. – М.: Искусство, 1987. - 145 с.+ил.

81. *Соколов Г.* Искусство Древнего Рима/Г. Соколов. – М.: Искусство, 1971. - 230 с.
82. *Соколов Г.* Искусство Древней Греции/ Г. Соколов. – М.: Искусство, 1972. - 271 с.
83. *Станіславська К.* Мистецько-видовищні форми сучасної культури/К.Станіславська. - К.: НАКККіМ, 2012. - 320 с.
84. *Степанов А.* Искусство Возрождения/А.Степанов. - СПб.: Азбука-классика, 2009. - 640 с.
85. *Тайлор Э.* Первобытная культура/Э. Тайлор. – М.: Издательство политической литературы, 1989. - 573 с.
86. *Тахо-Годи А.* Греческая мифология/А. Тахо-Годи. – М.: Искусство, 1989. - 304 с.
87. *Типология и периодизация культуры Возрождения/Под ред. В. Рутенберга.* – М.: Наука, 1978. - 271 с.
88. *Федорова Е.* Знаменитые города Италии. Рим. Флоренция. Венеция/Е. Федорова. – М.: Изд-во Московского университета, 1985. - 320 с.
89. *Фрэзер Дж.* Золотая ветвь/Дж. Фрэзер. – М.: ООО «Фирма «Издательство «Аст»», 1998. - 784 с.
90. *Фрэзер Дж.* Фольклор в Ветхом Завете/Дж. Фрэзер. – М.: Издательство политической литературы, 1985. - 511 с.
91. *Холл Дж.* Словарь сюжетов и символов в искусстве/Дж. Холл. – М.:Крон-Пресс, 1996. - 656 с.
92. *Целлар К.* Архитектура страны фараонов/К. Целлар. – М.: Стройиздат, 1990. - 160 с.
93. *Яковлев Є.* Мистецтво і світові релігії/Г.Яковлев. – К.: Вища шк. Головне вид-во, 1989. - 223 с.